

Šmidingerova knihovna Strakonice

Výroční zpráva za rok 2022

Vegetfest – festival zdravé výživy a ochrany přírody

Materiální sbírka na pomoc Ukrajině

Šmidingerova knihovna Strakonice
Příspěvková organizace města Strakonice
Zámek 1, 386 11, Strakonice
IČO 70884552
Statutární zástupce: Mgr. Andrea Karlovcová
Zřizovatel: Město Strakonice

OBSAH:

Úvod.....	2
Základní statistické údaje k 31. 12. 2022	2
Knihovní fond	3
Organizační a správní opatření	3
Služby	4
Novinky	4
Regionální funkce	4
Aktivity	5
Spolupracujeme.....	7
Dotace.....	7
Personální záležitosti	8
Hospodaření za rok 2022	9

Úvod

V prvním pololetí roku 2022 výpůjční činnost knihovny probíhala již bez zásadních omezení kvůli pandemii nemoci Covid 19 – od ledna do března se zachovávala jen nařízená hygienická opatření – respirátory, dezinfekce a rozestupy. Oproti tomu pravidla pro pořádání akcí byla stále přísná, do března jsme mohli pořádat pouze akce odehrávající se venku, jako např. Mezigenerační klub Park, či přírodovědné procházky a výlety v okolí Strakonice.

Povinnost testování zaměstnanců na nemoc Covid 19 byla od 17. 1. rozšířena i na očkované, testování se muselo provádět 2x týdně. Testování probíhalo na pracovišti zakoupenými antigenními testy a ukončeno bylo k 18. 2. 2022.

Knihovna se také zapojila do pomoci městu v mimořádné situaci související se zahájením války proti Ukrajině v únoru 2022. Pracovnice knihovny se asi 6 týdnů spolupodílely na pomoci ukrajinským uprchlíkům při jejich ubytování, pobytu a adaptaci v bývalé ubytovně Palermo. Společně s nadačním fondem Srdce pro Strakonice jsme v prostorách knihovny ve dnech 2. a 3. 3. 2022 uskutečnili materiální sbírku na pomoc Ukrajině. Také jsme již na začátku dubna zorganizovali kurzy češtiny pro Ukrajince – pro velký zájem běžely na jaře dva kurzy současně, hrazeno bylo z rozpočtu knihovny. Na léto a na podzim se pak podařilo domluvit kurzy hrazené jinými subjekty, a to jednak Krajským centrem pro integraci cizinců a pak organizací Yourchance (projekt Vitejvcesku.cz). V rámci kurzů také proběhla návštěva pracovníků Úřadu práce s aktuálními informacemi o trhu práce a možnostech uprchlíků a prohlídka zrekonstruovaného Muzea středního Pootaví.

Proběhla revize knihovního fondu (podle § 16 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. jsme povinni revizi provádět 1x za 10 let). Revize probíhala postupně, což umožňuje nový knihovnický systém Koha. Zavřeno pro veřejnost bylo jen jeden týden v dubnu, kdy byla zrevidována podstatná část fondu ve veřejném výběru, následovaly pak sklady a fond Pobočky Za Parkem.

Základní statistické údaje k 31. 12. 2022

Registrovaní uživatelé knihovny: **3 042**, z toho **811** dětí ve věku do 15 let

Knihovní fond: **144 551** knihovních jednotek, **171** titulů periodik

Přírůstek knihovního fondu: **6 501** Úbytek: **18 775**

Počet výpůjček: **151 960**

Návštěvnost knihovny: **103 904**

Z toho: Fyzická návštěvnost půjčoven a studoven: **47 314**

Virtuální návštěvnost: **40 458**

Návštěvnost kulturních a vzdělávacích akcí: **14 853**

Návštěvnost internetu: **1 279**

Kulturní akce pro veřejnost: **147**

Vzdělávací akce pro veřejnost: **199**

Akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem, ale spolupodílí se: **80**

Regionální funkce

Výměnné soubory půjčené jiným knihovnám: **79**, počet svazků v nich: **11 320**

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy: **449**

Počet vzdělávacích akcí určených pro knihovníky regionu: **4**

Knihovní fond

Za rok 2021 bylo zpracováno 6 102 dokumentů. Nákupy byly realizovány od 35 dodavatelů, 134 knih jsme dostali darem. Nákupy jsou podle možností realizovány u dodavatelů s nejvyššími rabaty, využíváme různé slevové akce, antikvariátní nákupy apod. Všechny zpracované záznamy se pravidelně zasílají do souborných katalogů SKAT a CASLIN. Průběžně rovněž doplňujeme fond společenských her, CD a DVD.

Výhodou nového knihovního systému Koha je umožnění půjčování novinek čtenářům v okamžiku jejich příchodu do knihovny. V akvizici je novince přidělen jen čárový kód a přírůstkové číslo a s minimálním záznamem může být kniha poskytnuta čtenáři. Po vrácení se vrací k řádné katalogizaci zpět na katalogizační oddělení.

Proběhla revize knihovního fondu. První etapou byla revize oddělení ZKI od 21. března do 20. dubna 2022. Revizí prošlo 34 302 svazků přítomných na regále, nezvěstných bylo 27 svazků. Při revizi probíhala nejen kontrola fyzické přítomnosti, ale i kontrola vzhledu a půjčování titulu. Po revizi bylo k vyřazení určeno z tohoto oddělení 6 959 svazků (celkově bylo v tomto roce z oddělení vyřazeno 7043 titulů). Následovala revize v oddělení pro děti a pro dospělé. Část fondu byla zrevidována během běžného provozu, celá knihovna byla uzavřena jen v týdnu od 25. do 29. 4. 2022. Zrevidováno bylo v oddělení pro dospělé 54 000 svazků, k vyřazení určeno 1 424, nedohledáno 119 svazků. V oddělení pro děti 18 000 svazků zrevidováno, k vyřazení 1 909 svazků, nedohledáno 72 svazků. Poslední fází byla revize na pobočce Za parkem. Zde probíhaly dvě fáze. V týdnu od 11. do 15. 7. proběhla revize dětského fondu a fondu dospělé beletrie, v týdnu od 1. do 5. 8. revize naučné literatury a vybraných žánrů. Zrevidováno bylo 13 000 svazků, k vyřazení 5 053 svazků a nedohledáno 40 svazků. Vyřazovány byly tituly nejen při revizi, ale i během celého roku.

V knihovně bylo vyřazeno za rok 2022 celkem 18 759 svazků. Zároveň byly po revizi vyřazeny dlouhodobě nedobytné pohledávky a ztráty. Celkové ztráty činí 0.51 % knihovního fondu. Vyřazené knihy jsou dle zákona nabízeny ostatním knihovnám a pravidelně vystavovány na webových stránkách knihovny. Pokud projeví zájem některé instituce, jsou jim knihy věnovány zdarma, jednotlivcům a fyzickým osobám pak za úhradu poštovného nebo za symbolický poplatek.

Organizační a správní opatření

Kontroly:

- Finanční odbor – oddělení kontroly Města Strakonice, veřejnosprávní kontrola za roky 2021 a 2022. Drobné nedostatky odstraněny.

Údržba

- Proběhla periodická údržba dřevěných povrchů (zbroušení a napuštění ochranným voskem) – venkovní schody u obou budov v areálu hradu a dřevěná podlaha v oddělení pro děti

Služby

Kromě základních knihovnických a informačních služeb, které knihovna poskytuje v oddělení pro dospělé, v oddělení pro děti, ve studovně, v čítárně, hudebním oddělení a na Pobočce Za Parkem nabízíme:

- Služby pro zrakově handicapované – máme široký fond zvukových knih z Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana
- Donáškovou službu pro seniory či imobilní čtenáře
- Zpřístupnění děl nedostupných na trhu (projekt Národní knihovny DNNT)
- Přístup na internet
- Wifi připojení zdarma ve všech prostorách knihovny
- Služby Informačního centra neziskových organizací a Ekoporadny - všeobecné ekoporadenství, poradenství v oblasti neziskových organizací, osvětová činnost (prostřednictvím jednorázových akcí, cyklů akcí a dalších aktivit směrem k široké veřejnosti), přednášková činnost
- Vydávání dvou časopisů:
 - elektronický měsíčník Kompost – shrnuje činnosti a aktivity podporující trvale udržitelný způsob života, v roce 2022 11. ročník.
 - časopis Kamarád – určený pro děti, vychází 2x ročně v tištěné i elektronické podobě

Novinky

Zakoupili jsme a nainstalovali výdejní knihobox – novinku, k jejímuž pořízení nás inspirovaly zkušenosti z předchozích let s covidovou pandemií a s ní souvisejícím uzavřením provozů. Do výdejního knihoboxu si lze objednat dokumenty z fondu naší knihovny a vyzvednout si je nezávisle na otevírací době, 24 hodin 7 dní v týdnu. Bohužel propojení softwaru boxu a našeho knihovnického systému nebylo dostatečné a takové, jak ho dodavatelská firma nabízela a v souvislosti s tím bylo prodlouženo zkušební testovací období až do konce roku a služby knihoboxu tak nemohly být nabídnuty čtenářům knihovny.

V roce 2022 jsme si připomněli významné výročí našeho zakladatele Josefa Šmidingera (kněz, vlastenec, učitel, neúnavný šířitel českých knih v roce 1843 věnoval městu Strakonice soubor knih k veřejnému půjčování a založil tak knihovnu, která dnes nese jeho jméno). Bylo to 170 let od jeho úmrtí. V této souvislosti byly pořízeny makety zakladatele knihovny, komiks o založení knihovny a propagační materiály – záložky a skládačky.

Díky absolvování odborného kurzu se naše kolegyně stala certifikovanou trenérkou paměti a mohli jsme tak nabídnout kurzy trénování paměti i veřejnosti.

Regionální funkce

Šmidingerova knihovna Strakonice je pověřena Jihočeskou vědeckou knihovnou k výkonu tzv. regionálních funkcí, čili k metodickému řízení knihoven na Strakonicku. Regionální funkce zajišťuje Oddělení základních knihovnických informací.

Síť obsluhovaných knihoven v roce 2022 tvořilo 78 knihoven, z toho tvoří 9 profesionálních knihoven, 67 obecních knihoven a jejich 2 pobočky. Informace o obsluhovaných knihovnách včetně fotografií jsou uvedeny na webové stránce Knihovny Strakonicka

<https://www.knihovnystrakonicka.strakonice.eu/>. Na webu jsou také vystavovány aktuální informace, materiály k vzdělávání a on-line katalog výměnného fondu.

Proběhlo 72 metodických návštěv a poskytnuto bylo 377 konzultací. Při metodických návštěvách bylo najeto 1 967 km. Půjčeno a rozvezeno bylo 79 výměnných souborů knih s 11 320 svazky v hodnotě 2 732 608,- Kč.

Bylo zpracováno 78 ročních výkazů obsluhovaných knihoven včetně jejich poboček.

Výměnný fond určený obsluhovaným knihovnám byl doplňován žádanými knihami (zejména českých autorů), audioknihami, ALBI knihami, odebíráno je 18 titulů periodik. Knihy byly pořizovány většinou se slevou 33% z portálu TeamLibrary a z distribuce OPA Praha (přírůstek za rok 2022: 2 114 svazků, úbytek 7 043 sv. – také díky rozsáhlé aktualizaci fondu proběhlou v rámci revize fondu). Sklad výměnného fondu byl přesunut do budovy v Husově ulici.

Proběhl Konzultační den pro obecní knihovny a seminář dramatické výchovy Jak si pohrát s poezií. Individuálně byly školeny nové knihovnice. Zorganizovány byly dvě porady profesionálních knihoven a praktická podpora vzdělávacích aktivit byla pracovníci oddělení Mgr. BcA. Terezou Machkovou poskytnuta 9x třem knihovnám.

Profesionálním knihovnám byly opět předávány dodané knihy z projektu Česká knihovna. Ve spolupráci s JVK v Českých Budějovicích byla poskytnuta pomoc se zpracováním žádosti do dotačního programu Ministerstva kultury VISK 3.

Aktualizován byl adresář knihoven Caslin.

Uživatelé neprofesionálních knihoven měli možnost vyplnit anketu spokojenosti, která probíhala v celém kraji pomocí jednotného formuláře – za Strakonicko se shromáždilo 105 odpovědí z 22 knihoven.

Servis automatizovaného knihovního systému Clavius REKS byl poskytován 8 zapojeným knihovnám (celkem 39 zásahů).

Aktivity

V roce 2022 jsme uskutečnili 147 kulturních a 199 vzdělávacích akcí

Projekty

- Bookstart – S knížkou do života. Mezinárodní projekt podpory čtenářské gramotnosti u dětí.
- Projekty pro děti: Lovci perel, Pasování prvňáčků na čtenáře, Knížka pro prvňáčka
- Farmářské trhy na náměstí– 12. ročník

Výstavy ve vstupní hale ŠK:

- Výstava Hele Havel – k 10. výročí úmrtí Václava Havla
- Lenka Kohoutová - Krásy naší vlasti suchým pastelem
- Ukrajina. Možná ji tak neznáte, možná ji tak už neuvidíte – výstava fotografií ukrajinských měst
- Absolventská výstava ZUŠ
- Strakonice očima stacionáře - Výstava prací klientů strakonického Denního stacionáře
- Naše vážky - Výstava o základním systematickém členění vážek, jejich životním cyklu a ochraně prostředí, ve kterém žijí.
- Když Tě Slunce pohladí - Charitativní výstava fotografií Dity Kozákové v rámci Týdne sociálních služeb.
- Nebe bylo plné hvězd - Výstava připomíná komunistický pokus o násilnou likvidaci klášterů a řeholních řádů na našem území.

Akce

- Festival mluveného slova a poezie **Slovoslet**, zorganizovaný ve spolupráci se spolkem Jsme Strakonice. Týden nabitý jak uzavřenými tvůrčími dílnami pro děti i dospělé, tak akcemi pro veřejnost
- Devátý benefiční festival zdravé výživy a ochrany zvířat **Vegetfest**
- **Kurzy**
 - Kurz zdravého vaření
 - Kurz trénování paměti
 - Fotokurz – cesta k lepším fotografiím
 - Kurz českého jazyka pro začátečníky
- **Přednášky**
 - Historické sklo z Lenory a okolí (Lubomír Šmrha a Josef Pecka)
 - Minulost mateřince Školských sester v Horažďovicích (Roman Vaněk)
 - **Zelené otazníky**
 - cyklus přednášek na environmentální témata
 - Návrat velkých šelem – komu prospívá a komu vadí
 - Jak na úsporné a ekologické vytápění
 - Promítání dokumentu Svědectví
- **Besedy o knihách**
 - Ondřej Fibich vás vezme na CESTY K ŠUMAVĚ
 - Jan Žák a Blanka Brodská – Tandem (četla Valérie Zawadská)
 - Radek Gális – Zahradník duší – kniha o knězi P. Martinu Františkovi Víchovi
- **Vícehlasy** aneb Mimořádná setkávání s inspirativními osobnostmi. Záznamy z jednotlivých besed jsou vystaveny na youtube kanále knihovny. Hosty byli:
 - Miloslava Beranová (pedagožka a cestovatelka) a Milena Králíčková (lékařka, rektorka UK)
 - Václav Slanař a Jan Tříška (divadelníci)
 - Martin Matějka (stavař a dudák) a Patrik Ředina (učitel a dudář)
- **Zastavení v čase** – cyklus zaměřený na poezii a poetickou prózu, v jeho rámci byly představeny ukázky z děl těchto autorů: Josef Skupa, Jan Skácel, Jan Amos Komenský, Jiří Trnka, Ota Pavel, Markéta Procházková-Lutková, Forest Carter, Květa Legátová, Jan Mikolášek. Tematická Zastavení představila starojaponskou poezii, vánoční motivy a tvůrce haiku.
- **Přírodovědné výlety:** v okolí Vlčin, do okolí Nebřehovic, do okolí Radomyšle, do okolí Bavorova, do okolí Zlivi, do Vráže u Písku, do okolí Přešťovic, do okolí Sedlice, do okolí Vodňan.

- Výlety s profesionálním průvodcem Šumavou Josefem Peckou: do okolí Volar, do okolí Stožce, do okolí Vimperka.
- Mezigenerační klub PARK (Poznávání - Aktivní odpočinek - Ruční práce – Knížky)
- Ledňáčci – schůzky rodin se zájmem o přírodu, tradice a lidové hry
- Literární, informační a knihovnické lekce pro žáky MŠ a ZŠ
- Čtení sluší každému – nepravidelný cyklus čtení pro nevidomé a čtení v domovech pro seniory
- Tvořivé dílny pro děti
- Muž, který roztančil sochy – beseda s Pavlem Pavlem – spolupráce s Muzeem středního Pootaví
- Hlídka v terénu v okolí Strakonice - Informační a monitorovací hlídka zaměřena na případné nálezy otrávených návnad nebo podezřele uhynulých zvířat.
- Rande naslepo s knihou
- Noc s Andersenem
- Noc literatury
- Promítání z letních cest do přírody
- Promítání dokumentu Let viny
- Mikulášská nadílka
- Hraní na kantely

Spolupracujeme

- S Městským úřadem Strakonice na pořádání některých akcí (nejvýznamnější jsou pravidelné farmářské trhy)
- S mateřskými, základními i středními školami ve Strakonici i blízkém okolí (podpora čtenářské gramotnosti a akce neformálního vzdělávání)
- S Muzeem středního Pootaví
- S ZO ČSOP Strakonice na environmentálně zaměřených akcích
- S neformálním sdružením JSME Strakonice (např. pořádání festivalu Slovoslet), místním sdružením Anonymní Alkoholici (poskytnutí prostor pro pravidelné schůzky) aj.
- S jazykovou školou Helen Doron v rámci dětského příměstského tábora – návštěva knihovny, zorganizování úklidové akce veřejného prostranství

Dotace

V roce 2022 jsme žádali o poskytnutí nadačního příspěvku Nadaci Ivana Dejmala pro ochranu přírody na projekt „Rozšiřování environmentální osvěty na Strakonicku“. Pro velký početní převis žádostí však nebyla dotace získána.

Personální záležitosti

Celkový počet zaměstnanců byl 19 a počet úvazků 18,71

Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti za rok 2022: pro nemoc 386 dní, ošetřovné 33 dní, dlouhodobé ošetřovné 33 dní.

Kvalifikace zaměstnanců:

• VŠ knihovnická	3
• VŠ jiná	5
• VOŠ	1
• SŠ knihovnická	4
• SŠ ostatní	6

Vzdělávání a školení

V rámci odborného růstu v roce 2022 zaměstnanci Šmidingerovy knihovny Strakonice absolvovali například tato školení

- Tvorba a naplňování strategie knihovny
- Konference Architektura knihoven
- Konference Knihovny současnosti
- Konference Digitální dětství aneb (Ne)vědomě na síti
- Vůdcovství – vedení knihovnických týmů a řízení změny v turbulentní době
- Mediální vzdělávání seniorů a starších dospělých
- Veletrh Svět knihy
- Odborná exkurze do Knihovny Václava Havla a rekonstruovaných poboček Městské knihovny v Praze – Jezerka a Vozovna
- Odborná exkurze Městská knihovna Vimperk
- Studijní cesta po knihovnách Vysočiny
- Sociální sítě a jejich využití při propagaci služeb a šíření informací
- Grafický program Canva
- Seminář Severská literatura
- Jak předcházet konfliktům a jak v nich navigovat
- Interpretace literárních textů pomocí metody Filozofie pro děti
- Knihovnická dílna
- Workshop pro metodiky
- Roční zúčtování záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a změny daně v roce 2022
- Semináře v rámci literárního festivalu SLOVOSLET

Hospodaření za rok 2022

Rekapitulace čerpání příjmů a výdajů za rok 2022 (v Kč)

Příjmy	Kč	Výdaje	Kč
Celkem	14 834 645	Celkem	14 829 924
Příspěvky a dotace celkem	14 412 290	mzdové náklady celkem	8 343 304
- příspěvek na provoz od zřizovatele	12 239 010	mzdový fond	8 076 854
JK KÚ ČB – příspěvky, granty	2 126 000	-OON	266 450
dotiční podíl na transferu	47 280	- zákonné sociální pojištění	2 727 391
		- zák. sociální náklady, školení	201 763
		- odpisy	57 263
příjmy z činnosti celkem	422 355	provozní náklady celkem	3 500 203
-kopírování, laminování	0	- materiál	1 541 539
- popl. čtenářů	284 042	- pohonné hmoty	11 305
- prodej knih, map	11 494	- DDHM	162 272
- prodej zboží	0	- el. energie	457 831
- úroky	0	- voda	70 494
- čerpání fondu	26 959	- topení	547 121
- výnosy z pronájmu	21 500	- služby	611 532
- jiné výnosy z vlastních výkonů	63 000	- opravy, údržby	45 664
vstupenky	15 360	- cestovné	50 945
		- náklady na reprezentaci – pohoštění	0
		-jiné daně a poplatky (dálniční známka)	1 500

Výsledek hospodaření = 4 721,-Kč

Příspěvek na činnost pro rok 2022 od zřizovatele byl schválen ve výši 11 750 000,- Kč.

Limit prostředků na platy byl stanoven ve výši 6 730 000,- Kč tato částka je včetně náhrad mezd za nemoc.

Příjmy z hlavní činnosti byly plánovány ve výši 550 000,- Kč.

Finanční prostředky určené na elektrickou energii, vodné a stočné, teplo a odpisy v celkové výši 960 000,- Kč jsou účelově určeny a podléhají vyúčtování.

Příspěvek účelově poskytnutých finančních prostředků na zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihočeském kraji byl 2 126 000,- Kč, z toho limit prostředků na platy byl stanoven ve výši

1 000 000,- Kč. Během roku byla provedena úprava rozpočtu ve výši 40 000,- Kč (mzdy 30 000,- Kč, odvody SP + ZP 10 000,- Kč), prostředky byly přeúčtovány na mzdy a odvody. Všechny finanční prostředky z KÚ Jihočeského kraje byly ke konci roku plně vyčerpány.

Rada města dne 16. 3. 2022 schválila rozdělení výsledku hospodaření za rok 2021 ve výši 48 518,02 Kč a ten byl převeden do rezervního fondu.

Rada města dne 15. 5. 2022 schválila navýšení limitu prostředků na platy o částku 100 000,- Kč. Z důvodu výrazného navýšení cen energií bylo dne 14. 9. 2022 schváleno navýšení účelově určeného příspěvku na ohradu el. energie ve výši 256 000,- Kč, dále navýšení prostředků na platy dle Nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě od 1. 9. 2022 ve výši 290 000,- Kč (mzdy – 217 000,- Kč, zákonné SP + ZP 73 000,- Kč).

Rada města dne 5. 10. 2022 schválila navýšení příspěvku na pořízení nábytku do knihařské dílny ve výši 86 500,- Kč.

Rada města dne 2. 11. 2022 schválila zvýšení příspěvku na provoz na likvidaci pojistných událostí ve výši 21 400,- Kč.

Příjmy z hlavní činnosti dosáhly celkem 395 396,02 Kč.

Roční odpis za investiční majetek v roce 2022 byl ve výši 57 263,- Kč.

Účelové finanční prostředky za elektrickou energii, vodné a stočné, odběr tepla, které nebyly v roce 2022 vyčerpány, činí 172 173,- Kč

Na zlepšení hospodářského výsledku byl čerpán rezervní fond ve výši 26 958,80 Kč.

Celkové náklady z hlavní činnosti činí 14 829 923,95 Kč a výnosy 14 834 644,82 Kč.

Výsledek hospodaření za rok 2022 z hlavní činnosti je ve výši 4 720,87 Kč.

Ke konci roku byl schválen návrh na vyřazení DDHM ve výši 93 046,80 Kč. Zůstatek DDHM: 4 381 321,69 Kč, zůstatek DHM: 2 160 294,03 Kč.